Rinada-boeke

9

Goed, beter...
Afrikaans
Eerste Addisionele Taal
Werkboek

Naam: ______________________

Klas: ______________________

INHOUDSOPGAWE

Goed, beter … Afrikaans - Gr. 9

EENHEID 1: TAYLOR, JUSTIN EN SELENA	
	3
VERLEDE TYD	3
………………………………………………	5
TOEKOMENDE TYD	8
………………………………………………	10
VOEGWOORDE	11
………………………………………………	14
MEERVOUDE	17
………………………………………………	20
VERKLEINWOORDE	
………………………………………………	22
ONTKENNENDE VORM/NEGATIEWE VORM	23
………………………………………………	25
LYDENDE EN BEDRYWENDE VORM	25
………………………………………………	26
DIREKTE EN INDIREKTE REDE	27
………………………………………………	29
DIE INFINITIEF	30
………………………………………………	32
EENHEID 2: MY NAAM IS ….	
VOORBEREIDE TOESPRAAK	34
………………………………………………	36
BEGRIP: Refentse Morake	38
………………………………………………	39
TAAL: Enkelvoud en meervoud ……	40
………………………………………………	41
TAAL: Trappe van vergelyking	42
………………………………………………	45
TAAL: Intensiewe vorm	47
………………………………………………	48
BEGRIP: Alexandra Mitchell	49
………………………………………………	50
SINNE MET: Behoort …. te	51
………………………………………………	52
SINSTRUKTURE: Verlede en toekomende tyd	53
………………………………………………	
PLAKBLAD	54
………………………………………………	56
EENHEID 3: DIERE	59
BEGRIP: Honde wat help	60
………………………………………………	60
SINSTRUKTURE: Lydende vorm	62
………………………………………………	63
GEDIG: Harlekyn van die dieretuin	65
………………………………………………	66
LUISTEROEFENING: Amanzi uit watergat gered	67
………………………………………………	69
WOORDSTRUKTURE: Diere regoor die wêreld	70
………………………………………………	
IDIOME	71
………………………………………………	73
TAALOEFENING: Pandabere	75
………………………………………………	75
BEGRIP: Advertensie	77
………………………………………………	79
TAAL: Antonieme, homonieme en homofone	79
………………………………………………	80
TAAL: Trappe van vergelyking, intensiewe vorm, enkelvoud en meervoud	81
………………………………………………	82
DIEREGELUIDE	
………………………………………………	84
SINSTRUKTURE: Liz die krok, met moeite ontblik	86

EENHEID 1 EN SELENA

TAYLOR, JUSTIN

VERLEDE TYD

REËLS	TEENWOORDIGE TYD	VERLEDE TYD
A een werkwoord in sin - het + ge	Themba **jaag** baie vinnig**.**	Themba **het** baie vining **ge**jaag.
B skeibare en onskeibare werkwoord - het + ge in die middel	Themba **jaag** die bult **uit**.	Themba **het** die bult uit**ge**jaag.
C woorde wat met **-be, -ge, -(h)er, -ont, -mis, -ver, -vol** begin kry **nie** 'n 'ge' **nie**	Themba **verkies** 'n Honda. Themba **onthou** sy noue ontkoming.	Themba **het** 'n Honda **verkies**. Themba **het** sy noue ontkoming **onthou.**
D 2 werkwoorde met **en** waar die aksie gelyk kan plaasvind - het + **1ste ww** kry **ge**	Themba **sit** en **ry**.	Themba **het ge**sit en ry.
E 2 werkwoorde met **en** waar die aksie **nie** gelyk kan plaasvind **nie** - **albei wwe kry ge**	Themba **jaag** en **rus**.	Themba **het ge**jaag en **ge**rus.
F 2 werkwoorde **sonder en** - **geen ge nie**	Themba **hoor** die enjin **brul.**	Themba **het** die enjin **hoor brul**.
G wil, kan, mag, sal, moet, is - **woord verander** en kry **nie ge nie**	Themba **wil** eerste wees. Themba **is** moeg. Themba **moet** vinnig ry.	Themba **wou** eerste wees. Themba **was** moeg. Themba **moes** vining ry.
H dan, as, wanneer, nou - verander na **toe**	Themba is **nou** moeg.	Themba was **toe** moeg.
I het - dui besitting aan - verander na **gehad**	Themba **het** baie moed.	Themba **het** baie moed **gehad.**
J hulpwerkwoord + werkwoord	Themba **wil** 'n kar **koop.**	Themba **wou** 'n kar **(ge)**koop **(het).**

K laat , kom, hoor, voel, sien + werkwoord - skuif na voor ww 2 - **geen ge nie**	Themba **hoor** die enjin **brul**. Themba **laat** my sy kar **ry.**	Themba **het die enjin hoor brul**. Themba **het** my sy kar **laat ry.**

TOEKOMENDE TYD

REËLS	TEENWOORDIGE TYD	TOEKOMENDE TYD
A sal + werkwoord	Themba **ry** sy motor.	Themba **sal** sy motor **ry.**
B het - dui besitting aan - hê	Themba **het** baie medaljes.	Themba **sal** baie medaljes **hê**.
C skeibare en onskeibare werkwoorde - sal + ww 1 woord	Themba **hou aan** oefen. Themba **ry** vir my **weg**.	Themba **sal aanhou** oefen. Themba **sal** vir my **wegry**.
D is - wees	Themba **is** gelukkig.	Themba **sal** gelukkig **wees.**
E laat, kom, hoor, voel, sien + werkwoord 2	Themba **hoor** die enjin **brul**. Themba **laat** my sy kar **ry.**	Themba **sal** die enjin **hoor brul**. Themba **sal** my sy kar **laat ry.**

Skryf die volgende sinne in die verlede tyd.

TAYLOR SWIFT

1. Taylor Swift sing baie mooi liedjies.

………
……

2. Taylor sing en ek dans.

………
……

3. Taylor slaap as sy moeg is.

………
……

4. Sy maak oor die foon met hom uit.

………
……